

Examenul de bacalaureat național 2018
Proba E. b)
Probă scrisă
Limba și literatura slovacă maternă
Clasa a XII-a

Simulare

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Prečitajte pozorne ukážku:

V izbe nastal smiech. Ilina tvár ostala ako ruža. Práve muž, ktorý mal by si zastať na jej stranu, na žart obracia jej vážne reči. Na lavičke pri peci sedela mrzáčka Anča a zemiaky oškrabovala na krúžal'ovú polievku, šikovne ich v prstoch skrúcajúc. Ona nezasmiala sa s druhými, ale sa pobúrila. Hneď bola hotová odseknúť Ili:

„Keď sa ti nepáči, choď, kde ti bude po vôli. Tá studňa, ako sa pamätám, bola vždy tak, a nik sa do nej nezmočil – okrem teľaťa Gažúrkovie teraz tri roky – ani teraz sa nemusí.“

„Či sa už ohlášaš? Čože si ešte nespala? A tá studňa tak ďalej nebude – to ja poviem! Ak ju nenapravia, ja vás sama oznámim žandárom, nech vás pokutujú“ vraví Iľa pevne, k chlapom sa obrátiac.

Ani jeden z nich neodpovedal. U Ťapákov nie je v obyčaji odpovedať na každú reč. Ale Anča – mrzáčka skočila do reči:

„Čo by si ty zažalovala? Choď si do Jablonckov rozkazovať. Ty si tu nie pani!

„A ktože je? Ba ver som ja!“ smeje sa jej Iľa. „A oni to musia robiť, čo ja chcem!“ povie srdnate. „A ty sa nestar, ty čuš! Ja tebe nevravím, ale týmto somárom tu!“

Somári mlčali i na to, akoby sa boli odriekli vravieť v to ráno.

Na poludnie vystúpila Iľa, že je chyža malá, nespracú sa do nej, i žiadali, aby sa postavil ešte jeden dom.

„Ale vy, čo by vás toľko bolo, že by ste jeden druhému na hlavách chodili – vy nedbáte. Druhí ľudia, aj čo ich je pomenej, hľadía sa jeden druhému vystúpiť, ale vy sa potkýnať budete jeden do druhého, a neťuchnete sa. Vy na piad' od nosa nevidíte, nehodníci!“

Z chlapov boli vtedy traja v izbe, no nedbali a neohlásili sa, akoby Iľa nie im, ale ktovie komu vravela. Ani ženy sa nezastarejú. Lení sa im jazyky pohnúť, okrem toho vedía, že mrzáčka, to lepšie spraví ako ony. A sa ani nesklamali. Ledvaže odzneli slová z úst Ile, už otvorila ústa ona:

„Čože by si ty mojím bratom nadávala! A keď sa ti nepáči, načo si išla za Paľa? Mohla si sa vydať za kráľa. Lebo si ty len za kráľa súca – ty kráľovná. Keď sa ti tu nevidí – môžeš ísť. Paľa operú druhé ženy – dost' ich je v dome. My bez teba ta budeme!“ mrzáčka odsotila od seba plechový tanierik, z ktorého jedla na obed. Bola zlostná, skoro vždy nahnevaná.

Božena Slančíkova Timrava - Ťapákovci

Odpovede napíšte na hárok

1. Spresnite hlavnú tému novely a deje, ktoré sa v nej prelínajú. **4 body**
2. Napíšte v rozsahu 5 viet obsah ukážky. **5 bodov**
3. Opíšte život rodiny Ťapákovcov. **7 bodov**
4. Na základe ukážky charakterizujte konflikt medzi Iľou a Ančou vlastnými slovami. **8 bodov**
5. Zdôvodnite tvrdenie: *Timravine ženy sú tvrdé, nemilosrdné, chlapské nátury.* **6 bodov**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Zostavte rozprávanie na formuláciu: *Naša trieda bola na tie preteky dobre pripravená.* Použite vymyslené mená a vymyslené miesta. Zaraďte sa do rozsahu jednej strany.

Poznámka! V zostave textu budete mať na zreteli nasledovné požiadavky:

- kompozíciu textu; myšlienkové celky; logický spád udalostí, informácií **12 bodov**
- používanie vhodných jazykových prostriedkov; rešpektovanie správneho štýlu, používanie špecifickej terminológie **10 bodov**
- rešpektovanie noriem literárneho jazyka; vzhľad práce; pravopis; čitateľnosť; štylistickú úpravu **8 bodov**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Lyricko - epická skladba *Marína* od Andreja Sládkoviča nespracúva bežnú tematiku slovanskej vzájomnosti, neopisuje hrdinské deje minulosti, nevzýva múzy a bohov: *Zápasy bohov on nerozpráva/nie huk rytierstva starého*. Berúc do ohľadu citované verše predstavte Sládkovičovú skladbu.

Majte na zreteli nasledovné požiadavky:

- sociálnu skutočnosť a inšpiračné zdroje;
- literárny žáner, do ktorého patrí vybrané dielo;
- hlavnú tému diela;
- umelecké prostriedky a postupy, verše.

a. Správna myšlienková náplň práce.

20 bodov

b. Vypracovanie práce.

10 bodov

Pre obdržanie týchto bodov sa musíte zaradiť do rozsahu 2 – 4 strán.